

Hallitusohjelman linjaukset sähköistymisen kannalta oikean suuntaisia, muutokset toteutettava kilpailukykyä vaarantamatta.

Sähköveron II veroluokan vero tulisi pikaisesti laskea EU:n sallimaan minimitasoon, kuten se on muissa Pohjoismaissa. Dynaamisen sähköveron suunnittelusta tulee luopua.

Valmistuneesta hallitusohjelmasta on nähtävissä, että uusi hallitus tiedostaa sähkön käytön lisääntymisen sekä yrityksissä että yhteiskunnassa. Hallitusohjelmassa on luotu mahdollisuuksia teollisuuden, kaupan ja palveluiden sähkönkäytön laajentamiselle ja kehittämiselle osana kannattavaa ja kasvavaa ympäristön huomioivaa liiketoimintaa. Sähköistyminen mahdollistaa alhaisen CO₂-pitoisuuden tuotteiden valmistamisen ja kiertotalouden.

Myös EU:n juuri hyväksymissä sähkömarkkinadirektiiveissä sähköistymiseen kannustetaan mahdollistamalla epäsuorien CO₂-kustannusten kompensointi. Mekanismeilla tasataan sähkökäyttöisten prosessien kilpailukykyä suhteessa fossiilisiin. Myös Suomessa tulee säilyä tämä mahdollisuus sähköistyksen edistäjä.

Suomen Sähkönkäyttäjät kannustaa hallitusta pikaisesti toteuttamaan sähköveron II veroluokan veronlaskun samalle tasolle muiden pohjoismaiden kanssa, eli EU:n sallimaan minimitasoon.

Tämä voidaan tehdä kustannusneutraalisti heti puuttumatta muihin veroihin, sillä asiasta tehdyn kansantaloudellinen analyysin mukaan sähkönvero II luokan alentamisen seurauksena Suomen kansantuote kasvaisi 24 M€ ja julkisen talouden alijäämä pieneni 5 M€ vuoteen 2020 mennessä. Positiiviset luvut ovat seurausta yritysten parantuneista kilpailukyvyistä.

On hyvä, että hallitusohjelmassa kiinnitetään erityistä huomiota houkuttelevaan investointiympäristöön Suomessa. Jotta ilmastoteknologian ja vähähiilisen tuotannon tuomat mahdollisuudet pystytään hyödyntämään täysimääräisesti, olisi teollisuuden ja palveluiden uuden sähköistyvän teknologian käyttöönottoa helpotettava. Teollisuuden ja palveluiden tulisi saada tukea prosessien sähköistymiseen liittyvissä uuden teknologian hankkeissa.

Kilpailukykyiset hyödykkeiden hinnat ja sähkön verotus ovat avainasemassa myös sähköistyvien ja energiatehokkaiden uus- ja korvausinvestointien saamisessa Suomeen. Näiden investointien toteutumisen kautta pidetään parhaiten huolta Suomen teollisuuden kilpailukyvyistä ja ihmisten työpaikoista.

Uskomme ELFI:ssä, että sähkön varastoinnin kaksinkertaisen verotuksen poistaminen nykyistä pienemmistä akuista tulee edistämään akkujen käyttöä palvelukiinteistöissä ja teollisuudessa sekä tuomaan lisää tarjontaa kysyntäjoustomarkkinoille.

Seuraavat hallitusohjelmassa olevat maininnat eivät ole hyvin toimivan, läpinäkyvän ja kustannustehokkaan sähkömarkkinan toimintaa tukevia. ELFI ei ole näiden linjausten kannalla.

Jälleen kerran kaivosten sähköverokohtelua ehdotetaan muutettavaksi. Miksi kaivosten sähköistymistä ei kannusteta. Toivomme ELFI:ssä uuden hallituksen kannustavan toimenpiteisiin, joilla sähkökäyttöisten laitteiden kilpailukyky edistettäisiin. Sähköistymisen lisääntyessä muun muassa nykyinen korvausilman pumppaamiseen käytettävä energia vähenisi merkittävästi sekä dieselpolttoainetta saataisiin työkoneissa korvattua vähäpäästöisellä sähköllä. ELFI suosittaa kaivoteollisuuden säilyttämistä II veroluokassa.

Hallitusohjelman maininta dynaamisesta sähköverotuksesta on ristiriidassa lupaukseen tietopohjaisesta politiikasta. TEM:n kaksi vuotta koolla olleessa älyverkkotyöryhmässä olivat kaikki keskeisimmät sähkömarkkinaosapuolet ja -osaajat edustettuina. Kyseinen ryhmä käsitteli dynaamista sähköveroa useamman kokouksen asialistalla ja päätyi sen suhteen selkeään kantaan.

”Työryhmä pitää keskeisenä periaatteena, että kannuste kulutusjousto on tulella markkinoilta. Työryhmä katsoo, että suhteellinen sähkövero vahvistaa keinotekoisesti sähkön hintasignaalia, monimutkaistaa asiakkaiden sähkönhankintaa, lisää myyjien ja asiakkaiden hintariskiä ja kustannuksia sekä voi lukita jousto tietyille markkinapaikalle. Tiettyyn markkinapaikkaan sidottu vero voi myös vähentää sähkön käyttäjien kiinnostusta kyseiseen markkinapaikkaan ja täten vähentää kyseisen markkinapaikan tehokkuutta. Näistä syistä työryhmä ei kannata suhteellisen sähköveron käyttöönottoa.”

ELFI kannattaa TEM:n älyverkkotyöryhmän perusteltua kielteistä kantaa dynaamisen sähköveron käyttöönotolle.

Sähköä käyttävien yritysten ja varmasti myös pienkuluttajien näkökulmasta on hämmentävää lukea hallitusohjelman ehdotus, jossa sähkön siirtohintojen hillitsemiseksi toteutettaisiin sähkön siirtoyhtiöiden alituottojen tasausjakson pidennys.

Sähkön ostajan näkökulmasta ei voi ymmärtää, mikä voisi olla oikeutettu peruste taannehtivaan maksuun. Monopoliasemassa olevien siirtoyhtiöiden maksimaalisen tuoton takaaminenko?

Toivomme ELFI:ssä sitä, että uuden hallituksen mainitsema vastaantulo ei tarkoita lakisäätöille jakeluverkkomonopoliyhtiöille erityisoikeutta jopa 10 vuotta aikaisemmin perimättä jääneiden maksimivoittojen laskuttamiseen asiakkailtaan. Mitä asiakkaat ja äänestäjät tästä erioikeudesta ajattelisivat?

Suomen Sähkökäyttäjät ry
Pasi Kuokkanen
Toimitusjohtaja

Suomen Sähkökäyttäjät ry (ELFI) edustaa yli 1 GWh vuodessa kuluttavia sähkön netto-ostajia. Jäsenyritystemme edustavat laajasti suomalaista teollisuutta, kauppaa ja palveluita. ELFIN jäsenten osuus Suomen vuotuisesta sähkökäytöstä on lähes 20 %.

Suomen Sähkökäyttäjät ry jäsenet 2019:

Oy AGA Ab, Atria Suomi Oy, Boliden Kokkola Oy, Borealis Polymers Oy, Akzo Nobel Finland Oy, Google, Kesko Oyj, Kemira Oyj, KONE Industrial Oy, Luvata Pori Oy, Metsä Board Oyj, Nordkalk Oy Ab, Norilsk Nickel Harjavalta Oy, Omya Oy, Outokumpu Oyj, Ovako Imatra Oy Ab, Air Liquide Finland Oy, SSAB Europe Oy, Finnsementti Oy, Sappi Finland Operations Oy, SOK, Terrafame Oy, Valio Oy.